

ADVIES

CRB 2022-2160

**Geconsolideerde jaarrekening
van de verzekerings- en
herverzekeringsondernemingen**

CCE
Conseil Central de l'Economie
Centrale Raad voor het Bedrijfsleven
CRB

Advies
Geconsolideerde jaarrekening van de verzekerings- en
herverzekeringsondernemingen

Brussel
21.09.2022

Inbehandelingneming

Bij brief van 12 juli 2022 heeft de Nationale Bank van België (NBB) de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven om advies gevraagd betreffende een ontwerp van koninklijk besluit op de geconsolideerde jaarrekening van de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen.

Het advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven is een wettelijke vormvereiste. Artikel 3:41 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (WVV) bepaalt immers dat de koninklijke besluiten ter uitvoering van de titel betreffende de jaarrekeningen van vennootschappen met rechtspersoonlijkheid ter advies worden voorgelegd aan de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en worden genomen na overleg in de Ministerraad.

De subcommissie Boekhoudregeling werd belast met het opstellen van een ontwerpadvies en kwam, onder het voorzitterschap van de heer Degroote, op 30 augustus 2022 samen. Namen deel aan de werkzaamheden van de subcommissie: de dames Desimone (ABVV) en Vandormael (ACV) en de heren Cosaert (ACV), Parizel (VBO) en Van Dyck (Assuralia). De subcommissie kon eveneens een beroep doen op de deskundige medewerking van de heren Colinet en Leton, vertegenwoordigers van de NBB.

Het ontwerpadvies werd via elektronische weg voorgelegd aan de plenaire vergadering, die het op 21 september 2022 unaniem heeft goedgekeurd.

Inleiding

Het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit beoogt de regels aan te passen die gelden voor de geconsolideerde jaarrekening van de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen naar Belgisch recht, die momenteel worden geregeld door het koninklijk besluit van 27 september 2009 op de geconsolideerde jaarrekening van de verzekeringsondernemingen en de herverzekeringsondernemingen.

Eenzijds wordt beoogd de regelgevende normen aan het huidige wettelijk kader aan te passen. Aldus worden bepaalde verwijzingen naar opheffen of gewijzigde regelgeving aangepast.

Anderzijds wordt voorgesteld een voorwaarde betreffende de vrijstelling van subconsolidatie op te heffen. Huidig artikel 3 van het koninklijk besluit van 27 september 2009 voegt immers een aanvullende voorwaarde toe aan de voorwaarden van het artikel 113, §2 van het vroegere Wetboek van vennootschappen (thans artikel 3:26, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (WVV)) wat de vrijstelling van de verplichting van subconsolidatie voor een dochteronderneming betreft. Het gaat met name om de verplichting tot borgstelling of waarborg door de moederonderneming voor de verplichtingen van de vrijgestelde onderneming en tot het opnemen van deze borgstelling of waarborg in de jaarrekening van de vrijgestelde onderneming.

Voornoemde regel is echter niet meer in overeenstemming met het kader voor het toezicht op groepen van verzekerings- en herverzekeringsondernemingen zoals vastgelegd door de Richtlijn 2009/138/EG¹ en door de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op verzekerings- of herverzekeringsondernemingen².

---

¹ [Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf](#)

² [Wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op verzekerings- of herverzekeringsondernemingen](#)

Deze regelgevende teksten hebben namelijk het toezicht vergroot op groepen van ondernemingen – en in het bijzonder, de noodzakelijke samenwerking tussen de verschillende nationale toezichthouders – en op deze groepen vanuit de moederonderneming.

Vanuit het oogpunt van prudentieel toezicht hebben de volgens de IFRS-normen (International Financial Reporting Standards) opgestelde geconsolideerde jaarrekeningen momenteel een beperkte toegevoegde waarde, gelet op het aanzienlijke volume en de toegenomen relevantie van de prudentiële periodieke staten die sinds 2016 aan de NBB dienen te worden gerapporteerd³. Bovendien is deze periodieke informatie gebaseerd op beoordelingsstandaarden die op belangrijke punten van de IFRS afwijken, met name wat de technische voorzieningen betreft.

Verder is de verplichting tot mededeling van de informatie over de ondernemingssituatie van verzekerings- of herverzekeringsondernemingen ook versterkt door middel van openbaarmakingsvereisten om deze informatie toegankelijker te maken⁴.

De regel dat de moederonderneming een verzekerings- of herverzekeringsonderneming moet zijn en dat ze de door de vrijgestelde dochteronderneming aangegane verbintenissen waarborgt⁵, komt in werkelijkheid neer op het behandelen van Belgische dochterondernemingen van buitenlandse ondernemingen als filialen van deze bedrijven. In de praktijk maakt deze voorwaarde de vrijstelling van subconsolidatie moeilijk toegankelijk. Deze bijkomende voorwaarde is immers een Belgische specificiteit, die de ondernemingen naar Belgisch recht aan eisen onderwerpt die verder gaan dan de huidige geharmoniseerde normen voor de sector.

Tot slot verleent het feit dat artikel 3 van het koninklijk besluit van 27 september 2009 via het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit wordt geschrapt, geen vrijstelling voor verzekerings- en herverzekeringsondernemingen naar Belgisch recht om te voldoen aan de andere voorwaarden betreffende de vrijstelling van subconsolidatie zoals opgelegd door artikel 3:26 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

Advies

De Raad hecht zijn goedkeuring aan het ontwerp van koninklijk besluit dat ter advies voorligt.

De Raad wijst op het belang van jaarrekeningen om werknemersvertegenwoordigers te informeren over de economische en financiële situatie van de onderneming en om de positie van de Belgische dochteronderneming te kunnen situeren binnen de ondernemingsgroep.

In dat opzicht wijst de Raad op het bestaan van twee wetgevende bepalingen die onverkort van toepassing zijn met betrekking tot de geconsolideerde jaarrekening van (her)verzekeringsondernemingen.

---

³ [Wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op verzekerings- of herverzekeringsondernemingen](#)

⁴ Zie de artikelen 95 en 96 met betrekking tot de geconsolideerde jaarrekening van (her)verzekeringsondernemingen.

⁵ Artikel 3 van het koninklijk besluit van 27 september 2009

Ten eerste bepaalt artikel 3:28 WVV het volgende:

“Art. 3:28. De artikelen 3:25 en 3:26 laten onverlet de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen over de opstelling van een geconsolideerde jaarrekening of van een jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening indien deze stukken worden verlangd:

1° ter voorlichting van de werknemers of van hun vertegenwoordigers;

2° op verzoek van een overheid of rechter voor eigen kennisneming.”

Ten tweede is er het koninklijk besluit van 27 november 1973 houdende reglementering van de economische en financiële inlichtingen te verstrekken aan de ondernemingsraden, meer bepaald artikel 17:

“Art. 17. De bescheiden die betrekking hebben op de jaarlijkse voorlichting worden aan de leden van de ondernemingsraad overgemaakt ten minste vijftien dagen voor de vergadering belegd om deze voorlichting te onderzoeken.

De documenten bevatten ten minste :

....

4° een exemplaar van de geconsolideerde jaarrekening, wanneer de onderneming consolidatieplichting is. Heeft de onderneming gebruik gemaakt van artikel 8 van het koninklijk besluit d.d. 6 maart 1990 op de geconsolideerde jaarrekening van de onderneming⁶, dan heeft de vrijstelling van consolidatieplicht waarin genoemd artikel voorziet geen uitwerking ten aanzien van de ondernemingsraad; in dat geval mag de aan de ondernemingsraad mede te delen geconsolideerde toelichting worden beperkt tot de posten I tot VI,X,XII tot XIV, A en B, en XV tot XVII van de lijst in artikel 69 van genoemd koninklijk besluit.

Van de verplichting die volgt uit de tweede volzin van het tweede lid, 4° kan evenwel worden afgeweken als de ondernemingsraad oordeelt dat het doel van artikel 3 wordt bereikt door de mededeling van een geconsolideerde jaarrekening met toepassing van artikel 21 dan wel door de mededeling van andere inlichtingen die hij gelijkwaardig acht. Als de ondernemingsraad het niet eens wordt, kan een afwijking worden toegestaan volgens de procedure van artikel 28. »

De Raad merkt tot slot op dat in de laatste alinea van het algemeen gedeelte van het Verslag aan de Koning, net voor de Artikelsgewijze bespreking, verkeerdelijk artikel 3:36 WVV wordt vermeld in plaats van artikel 3:26.

---

⁶ Het koninklijk besluit van 6 maart 1990 werd ondertussen opgeheven. Artikel 8 over de vrijstelling van subconsolidatie is ondertussen vervangen door artikel 3:26 WVV.